

Obsah

Poděkování.....	XXIX	3.3	Jaké jsou nejběžnější způsoby hodnocení HRQoL u onkologických pacientů a přeživších?.....	27
Předmluva.....	XXXI	3.4	Jak vybrat nejvhodnější nástroj hodnocení HRQoL u onkologických přeživších?.....	27
I. OBECNÉ PRINCIPY PÉČE O PACIENTY PO KURATIVNÍ ONKOLOGICKÉ LÉČBĚ.....	1	3.5	Vedlejší účinky onkologické léčby.....	30
1. Definování problematiky péče o onkologické přeživší (Marek Svoboda).....	3	4. Informační zdroje (Jana Halámková, Petra Nováková).....	35	
1.1 Historie vývoje konceptu péče o pacienty přežívající onkologické onemocnění.....	5	4.1 Zdroje informací.....	35	
1.2 Fáze přežití nádorového onemocnění.....	7	4.2 Věrohodnost informačních zdrojů.....	36	
1.3 Smysl a oblasti péče o onkologické přeživší.....	7	4.3 Základní elektronické informační zdroje specializované na biomedicínu.....	36	
1.4 Vývoj poznatků v oblasti péče o onkologické přeživší.....	8	5. Monitoring onkologických pacientů v remisi pomocí statistických ukazatelů (Iveta Selingerová).....	41	
1.5 Aktivity Evropské unie a ČR v oblasti péče o onkologické přeživší.....	9	5.1 Základní parametry.....	41	
2. Plánování a organizace péče (Marek Svoboda).....	13	II. CHRONICKÉ A POZDNÍ NEŽÁDOUCÍ ÚČINKY ONKOLOGICKÉ LÉČBY.....	45	
2.1 Plánování péče o onkologické přeživší... ..	14	6. Kardiovaskulární chronické a nežádoucí účinky onkologické léčby (Jiří Vyskočil).....	47	
2.2 Stratifikace onkologických přeživších podle rizika.....	16	6.1 Tromboembolická nemoc a cor pulmonale.....	47	
2.3 Plán (následné) péče.....	17	6.2 Arteriální hypertenze.....	49	
2.4 Praxe sledování onkologických přeživších založená na důkazech (evidence-based).....	18	6.3 Fibrilace síní a jiné arytmie.....	50	
2.5 Výhled do (blízké) budoucnosti sledování onkologických přeživších.....	19	6.4 Koronární nemoc.....	51	
2.6 Modely organizace péče o onkologické přeživší.....	21	6.5 Imunoterapií indukovaná myokarditida.....	52	
3. Hodnocení kvality života a závažnosti nežádoucích účinků (Lucia Bohovicová, Ondřej Sláma, Marek Svoboda).....	25	6.6 Chronické (levostranné) srdeční selhání.....	53	
3.1 Proč je potřeba sledovat kvalitu života?.. ..	25	6.7 Chronické (levostranné) srdeční selhání.....	53	
3.2 Co koncept kvality života zahrnuje?.....	26	6.8 Prevence kardiotoxicity a léčba.....	54	

7.	Plicní chronické a pozdní nežádoucí účinky onkologické léčby (<i>Lenka Jakubíková, Ondřej Bílek</i>)	57
7.1	Etiopatogeneze	57
7.2	Klinicko-radiologicko-patologické syndromy plicní toxicity	58
7.3	Chemoterapie a plicní toxicita	59
7.4	Biologická (cílená, targetová) léčba a vliv na plicní parenchym	60
7.5	Imunoterapie a plicní toxicita	61
7.6	Postiradiační pneumonie – fibróza	63
8.	Gastrointestinální chronické a pozdní nežádoucí účinky onkologické léčby (<i>Jan Trna, Libor Němec</i>)	67
8.1	Nežádoucí účinky onkochirurgické léčby	68
8.2	Chemoterapie	69
8.3	Radioterapie	71
9.	Xerostomie v důsledku onkologické léčby (<i>Samuel Vokurka</i>)	75
9.1	Výskyt	75
9.2	Klinický obraz	75
9.3	Klinické následky	75
9.4	Péče, režimová opatření a léčba	76
9.5	Kontroly a sledování pacientů	77
10.	Poruchy polykání, hlasu, čichu a chuti v důsledku onkologické léčby (<i>Pavla Urbánková, Mária Štrbová, Markéta Hudečková</i>)	79
10.1	Poruchy polykání	79
10.2	Poruchy hlasu po onkologické léčbě	82
10.3	Poruchy čichu a chuti po onkologické léčbě	83
11.	Poruchy výživy v důsledku onkologické léčby (<i>Štěpán Tuček</i>)	85
11.1	Malnutrice škodí	85
11.2	Definice malnutrice	85
11.3	Příčiny malnutrice	86
11.4	Důležitá je funkce	86
11.5	Způsoby a formy nutriční podpory	86
11.6	Doporučené postupy ESPEN	86
11.7	Pojmenování problému a definice cíle nutriční podpory	86
11.8	Typy a příklady příčin malnutrice	86
11.9	Příklady poruch a možností řešení	87
11.10	Organizace nutriční péče v ČR	88
12.	Neurologické chronické a pozdní nežádoucí účinky onkologické léčby (<i>Eva Vlčková</i>)	89
12.1	Polyneuropatie indukovaná chemoterapií	89
12.2	Ortostatická intolerance a další symptomy autonomní dysfunkce	92
12.3	Ostatní typy postižení periferních nervů u pacientů po ukončené protinádorové terapii	93
12.4	Další neurologické pozdní a chronické účinky onkologické léčby	94
13.	Poruchy kognitivních funkcí v důsledku onkologické léčby (<i>Lenka Krajčovičová, Martina Mračková</i>)	97
13.1	Patofyziologie kognitivních poruch v důsledku onkologické léčby a rizikové faktory	99
13.2	Vyšetření pacienta s kognitivními potížemi	100
13.3	Terapie	101
14.	Poruchy zraku v důsledku onkologické léčby (<i>Marek Michalec, Oldřich Chrapek, Pavla Horňáčková</i>)	105
14.1	Přehled některých léků a jejich nežádoucích účinků na jednotlivé části oka a očních struktur	106
14.2	Postižení jednotlivých částí oka	108
14.3	Oční komplikace radioterapie	110
15.	Poruchy sluchu v důsledku onkologické léčby (<i>Michal Palenik, Tomáš Talach, Jan Rottenberg</i>)	113
15.1	Projevy toxicity onkologické léčby na zevním zvukovodu, středním uchu a Eustachově trubici (<i>Michal Palenik</i>)	113
15.2	Ototoxicita při onkologické léčbě (<i>Tomáš Talach</i>)	114
15.3	Neurotoxická a poškození sluchové dráhy při onkologické léčbě (<i>Jan Rottenberg</i>)	117

16.	Hepatotoxicita v důsledku onkologické léčby (<i>Silvia Cveková, Květoslava Aiglová, Jiří Ehrmann</i>)	121
16.1	Chemoterapií nebo léky indukované jaterní poškození (DILI)	121
16.2	Mechanismy hepatotoxicity	121
16.3	Klinicko-patologické projevy hepatotoxicity	122
16.4	Diagnostika	122
16.5	Preexistující jaterní onemocnění	123
16.6	Vybrané cytotoxické léky a jejich efekt	124
17.	Poruchy metabolismu tuků a cukrů v důsledku onkologické léčby (<i>Zdeňka Čermáková, Lenka Gescheidtová</i>)	129
17.1	Rozdělení	129
17.2	Diagnostika	130
17.3	Vztah dyslipidemií ke kardiovaskulárnímu riziku	131
17.4	Kardiovaskulární riziko u onkologicky vyléčených osob	132
17.5	Management dyslipidemií a poruch glukózové tolerance u onkologicky vyléčených	134
18.	Poruchy krevetvorby po ukončení onkologické léčby (<i>Jarmila Kissová</i>)	137
18.1	Změny krevního obrazu po ukončení onkologické léčby	137
18.2	S léčbou spojené myeloidní neoplazie	138
19.	Poruchy endokrinní funkce štítné žlázy, hypofýzy a nadledvin v důsledku onkologické léčby (<i>Otmar Stránský, Karel Starý</i>)	143
19.1	Poruchy endokrinní funkce štítné žlázy v důsledku onkologické léčby	143
19.2	Poruchy endokrinní funkce hypofýzy v důsledku onkologické léčby	145
19.3	Poruchy endokrinní funkce nadledvin v důsledku onkologické léčby	148
20.	Poškození zubů a okolních tkání v důsledku onkologické léčby (<i>Vojtěch Peřina, Zdeněk Daněk</i>)	151
20.1	Medikamentózně podmíněná osteonekróza čelisti	151
20.2	Komplikace radioterapie	153
20.3	Infekční onemocnění sliznice dutiny ústní	154
20.4	Reakce štěpu proti hostiteli	155
20.5	Dlouhodobě přežívající a dětští pacienti	155
20.6	Prevence pozdních komplikací	156
20.7	Lokální přípravky pro použití v dutině ústní	156
21.	Bolesti kloubů, kostí a svalů při hormonální a cílené léčbě (<i>Marta Krásenská</i>)	159
21.1	Hormonální léčba karcinomu prsu	159
21.2	Hormonální léčba karcinomu prostaty	160
21.3	Cílená léčba	160
22.	Návaly horkosti a zvýšené pocení při hormonální léčbě (<i>Marta Krásenská, Jiří Navrátil</i>)	163
22.1	Karcinom prsu	163
22.2	Karcinom prostaty	165
23.	Osteoporóza a další poškození kostí v důsledku onkologické léčby (<i>Pavel Horák</i>)	169
23.1	Nádorová onemocnění a kostní zdraví	169
23.2	Remodelace kosti	169
23.3	Osteoporóza	170
23.4	Mechanismus kostních ztrát u nádorové terapie	173
23.5	Karcinom prsu a prostaty a osteoporóza	173
23.6	Bezpečnost antiporotické terapie	177
24.	Úbytek svalové síly v důsledku onkologické léčby (včetně sarkopenie, myozitidy, fibromyalgie) (<i>Štěpán Tuček</i>)	179
24.1	Příčiny úbytku svaloviny a svalové síly	179
24.2	Možnosti podpory svalové síly a prevence jejího úbytku, prevence komplikací	181

24.3	Doporučené postupy ESPEN 2021	181	29.2	Etiologie sexuálních dysfunkcí po onkologické léčbě.	218
24.4	Farmakonutrienty a farmakoterapie . . .	181	29.3	Protinádorová léčba a její vliv na sexuální funkce.	218
25.	Alopecie a kožní změny v důsledku onkologické léčby (Petra Fialová, Hana Jedličková)	183	29.4	Faktory negativně ovlivňující sexualitu onkologicky nemocného	218
25.1	Alopecie	183	29.5	Nádory s úzkým vztahem k sexuálním funkcím.	219
25.2	Změny na nehtech.	185	29.6	Role partnera onkologicky nemocných .	219
25.3	Kožní toxicita.	186	29.7	Ženské sexuální dysfunkce.	219
26.	Poruchy lymfatického systému v důsledku onkologické léčby (Jana Kleinová).	191	29.8	Mužské sexuální dysfunkce a jejich léčba. Sexuální rehabilitace.	220
26.1	Vznik.	191	29.9	Hypotestosteronemie navozená onkologickou léčbou.	223
26.2	Definice a charakteristika (příznaky) . . .	192	30.	Reprodukční dysfunkce v důsledku onkologické léčby (Martin Huser)	227
26.3	Etiopatogeneze.	192	30.1	Reprodukční dysfunkce u mužů	228
26.4	Komplikace lymfedému	192	30.2	Možnosti reprodukční ochrany u žen . . .	230
26.5	Klasifikace lymfedému	192	31.	Chronická bolest v důsledku onkologické léčby (Ondřej Sláma, Štěpán Rusín)	235
26.6	Stadium lymfedému	194	31.1	Nejčastější bolestivé syndromy	236
26.7	Diagnostika lymfedému	195	31.2	Nejčastější bolestivé syndromy související s protinádorovou léčbou	236
26.8	Léčba lymfedému	196	31.3	Management bolesti	236
27.	Urologické chronické a pozdní nežádoucí účinky onkologické léčby (Michal Staník).	203	32.	Únava u pacientů po předchozí onkologické léčbě (Simona Bořilová)	243
27.1	Obstrukce močových cest	203	32.1	Incidence a prevalence	243
27.2	Makroskopická hematurie	205	32.2	Rizikové faktory.	244
27.3	Močové píštěle	206	32.3	Etiologie	244
27.4	Erektivní dysfunkce	207	32.4	Diagnostika	244
27.5	Inkontinence moči	208	32.5	Léčba.	245
28.	Gynekologické chronické a pozdní nežádoucí účinky onkologické léčby (Lucie Mouková)	211	32.6	Prevence	247
28.1	Gynekologické chronické a pozdní nežádoucí účinky chirurgické onkologické léčby	211	33.	Poruchy spánku po ukončení kurativní onkologické léčby, možnosti diagnostiky a léčby (Pavel Turčáni)	251
28.2	Gynekologické chronické a pozdní nežádoucí účinky chemoterapie	212	33.1	Příčiny nekvalitního spánku u nemocných s nádorovými chorobami	252
28.3	Gynekologické chronické a pozdní nežádoucí účinky radioterapie.	213	33.2	Příčiny insomnie a hypersomnolence . .	252
28.4	Gynekologické chronické a pozdní nežádoucí účinky hormonální terapie . .	214	33.3	Terapie poruch spánku	253
29.	Sexuální dysfunkce v důsledku onkologické léčby (Taťána Šrámková) . .	217	33.4	Situace hodné zvláštního zřetele	254
29.1	Onkologické onemocnění a sexualita. . .	217			

34.	Tělesné změny v důsledku onkologické léčby a možnosti rekonstrukční chirurgie a protetiky (Břetislav Gál, Jan Rottenberg, Igor Stupka, Tomáš Tomáš, Lukáš Pazourek, Michal Mahdal, Oldřich Coufal, Zuzana Chaloupková) . . .	257	36.12	Sledování pacientů ve zvýšeném riziku dalších nádorů	298
34.1	Oblast hlavy a krku (Břetislav Gál, Jan Rottenberg, Igor Stupka)	257	IV.	PSYCHOSOCIÁLNÍ DOPADY ONKOLOGICKÉ LÉČBY	301
34.2	Končetinové sarkomy (Tomáš Tomáš, Lukáš Pazourek, Michal Mahdal)	262	37.	Psychické stavy v průběhu a po ukončení onkologické léčby a možnosti pomoci (Tomáš Chodúr, Radka Alexandrová)	303
34.3	Karcinom prsu (Oldřich Coufal, Zuzana Chaloupková)	270	37.1	Relevance problému	303
35.	Péče o stomie (Pavla Urbánková, Jana Vozdecká, Zdeňka Pešová)	275	37.2	Zátěž a okolnosti vzniku poruch	303
35.1	Tracheostomie (Pavla Urbánková)	275	37.3	Psychické stavy v rámci léčby a po ní . . .	304
35.2	Péče o pacienty s jinými typy stomií (Jana Vozdecká, Zdeňka Pešová)	279	37.4	Možnosti řešení	307
			37.5	Růstový rozměr nemoci	308
			37.6	Souhrn a kam dál.	309
III.	IDENTIFIKACE OSOB V RIZIKU VZNIKU DRUHÝCH NÁDORŮ	283	38.	Aspekty sociální izolace a komplikací v rodinném životě a jejich prevence (Radka Alexandrová, Tomáš Chodúr) . . .	311
36.	Druhé nádory – vliv předchozí onkologické léčby, zevního prostředí a genetických faktorů (Marek Svoboda, Jana Halámková, Michael Doubek)	285	38.1	Úvod, vymezení pojmů.	311
36.1	Návrat předchozího onkologického onemocnění, nebo nový nádor?	286	38.2	Relevance problému pro onkologii	312
36.2	Incidence druhých nádorů.	286	38.3	Zdroje konfliktů a sociálních problémů z praxe.	313
36.3	Klinická charakteristika	288	38.4	Možnosti řešení	316
36.4	Příčiny vzniku druhých nádorů.	288	38.5	Souhrn a kam dál	317
36.5	Stárnutí, životní styl a zevní prostředí . .	289	39.	Návrat do zaměstnání, pracovní problémy a možnosti pomoci (Šárka Slavíková)	319
36.6	Genetické faktory podílející se na vzniku druhých nádorů	289	39.1	Ohrožené skupiny onkologicky nemocných na trhu práce.	319
36.7	Předchozí onkologická léčba a vznik sekundárních nádorů	290	39.2	Kdy se vracet do zaměstnání	319
36.8	Příklady výskytu druhých nádorů po kurativní léčbě u vybraných malignit.	294	39.3	Prodloužení pracovní neschopnosti a invalidní důchod.	320
36.9	Riziko vzniku nádorů v důsledku expozic nízkým dávkám záření	295	39.4.	Dopady onkologické léčby a vliv na pracovní zařazení.	322
36.10	Riziko vzniku nádorů v důsledku lékařského ozáření v diagnostice	295	39.5	Podpora v nezaměstnanosti a evidence na úřadu práce	322
36.11	Preventivní screeningové onkologické programy využívající ionizujícího záření.	296	39.6	Rekvalifikace a projekty úřadu práce a Ministerstva práce a sociálních věcí. . .	323
			39.7	Osoby samostatně výdělečně činné	323
			39.8	Volný a chráněný trh práce	324
			40.	Blízcí onkologicky nemocného a možnosti podpory komunikace (Martin Pospíchal)	327

40.1	Relevance problému pro onkologii	327	47.1	Vitaminy	369
40.2	Pro praxi	328	47.2	Kde v těle a k jakým procesům jsou jaké mikroživiny potřeba?	374
41.	Komunitní pomoc a role patientských organizací (Petra Adámková)	335	48.	Probiotika (Iva Hrnčířiková)	377
41.1	Komunitní pomoc	335	48.1	Mechanismus účinku	377
41.2	Pacientské organizace a jejich definice	336	48.2	Klinické výzkumy	379
41.3	Role patientských organizací	337	49.	Fyzická aktivita (Kateřina Kapounková)	381
41.4	Hlas onkologických pacientů	338	49.1	Riziko inaktivity	381
41.5	Podpora rodin a blízkých pacientů	339	49.2	Pozitivní účinek pravidelné pohybové aktivity	381
42.	Duchovní a náboženské potřeby (Jiří Ondruš)	341	49.3	Obecná doporučení pohybové aktivity pro prevenci	383
43.	Mindfulness v onkologii (Miroslav Světlák)	343	49.4	Podrobnější doporučení pohybové aktivity	384
43.1	Mindfulness v medicíně	344	49.5	Kontraindikace ke cvičení	385
43.2	Proč mindfulness rozvíjet	344	50.	Ochrana proti nadměrnému ultrafialovému záření (Petra Fialová)	389
43.3	Vymezení konceptu mindfulness	345	50.1	Sluneční záření a jeho účinky na kůži	389
43.4	Mindfulness praxe v lékařských podmínkách	347	50.2	Kožní fototyp a přirozená ochrana kůže	391
V.	ONKOLOGICKÁ PREVENCE A ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL	351	50.3	Ochrana proti UV záření – stín a oděv	392
44.	Kouření a prevence relapsu po onkologické léčbě (Kamila Zvolská, Eva Králíková)	353	50.4	Ochrana proti UV záření – sunscreensy	392
44.1	Prevalence	353	50.5	Systémová fotoprotekce a chemoprevence kožních nádorů	393
44.2	Rizikové faktory	354	51.	Očkování (Petr Husa ml., Lucie Mouková)	395
44.3	Diagnostika	354	51.1	Očkování po splenektomii	395
44.4	Léčba závislosti na tabáku	355	51.2	Očkování proti pneumokokovým infekcím	398
44.5	Harm reduction	357	51.3	Očkování proti sezonní chřipce	399
44.6	Prevence relapsu	357	51.4	Očkování proti HPV	399
45.	Alkohol (Kateřina Kapounková)	359	51.5	Očkování proti COVID-19	400
45.1	Riziko	359	51.6	Specifika vybraných očkování ve vyšším věku a u imunokompromitovaných	401
45.2	Mechanismus účinku	359	52.	Rehabilitace v léčbě pacientů s onkologickým onemocněním po kurativní léčbě (Klára Kašparová, Jana Mendelová)	403
45.3	Bezpečná dávka alkoholu	360	52.1	Rehabilitace	403
46.	Výživa (Věra Andrášková)	363	52.2	Léčebná rehabilitace	403
46.1	Vliv jednotlivých složek výživy	363			
46.2	Doporučené složení výživy	365			
47.	Vitaminové a minerální doplňky (Věra Andrášková, Vojtěch Ondra, Aneta Sadílková)	369			

52.3	Časté obtíže po kurativní léčbě pohledem léčebné rehabilitace	404	55.3	Relaxační metody v užším vymezení	434
52.4	Kinezioterapie	407	55.4	Cesty k dosažení uvolnění v širším vymezení	436
52.5	Specifika jednotlivých typů nádorů ve vztahu k léčebné rehabilitaci	408	55.5	Shrnutí a budoucí horizonty	437
52.6	Telemedicína a virtuální realita	409	56.	Jóga (Romana Klášterecká, Jana Halámková, Miroslav Světlák)	439
52.7	Lázeňská léčba po onkologické léčbě (Jana Mendelová)	409	56.1	Význam zařazení jógové praxe pro onkologické pacienty	439
53.	Screeningové onkologické programy (Róbert Mazúr, Jan Trna, Milana Šachlová, Petra Absolonová, Monika Náležinská, Monika Schneiderová, Pavel Turčáni, Marek Svoboda)	413	56.2	Princip jógy	441
53.1	Kolorektální karcinom (Róbert Mazúr, Jan Trna, Milana Šachlová, Petra Absolonová)	413	56.3	Pratjahára (ovládnutí smyslů), dhárána (koncentrace), dhjána (meditace) a samadhí (kontemplace)	443
53.2	Karcinom děložního čípku a děložního hrdla (Monika Náležinská)	415	57.	Chiropraxe a masáže (Maja Špiritovič)	447
53.3	Karcinom prsu (Monika Schneiderová)	417	57.1	Chiropraxe, osteopatie nebo manipulační/manuální (mobilizační a manipulační) terapie a masáže	448
53.4	Karcinom plic (Pavel Turčáni)	419	57.2	Manuální terapie – masáže, chiropraxe, resp. manipulace kloubů v onkologii	449
53.5	Další rozvoj populačních onkologických screeningových programů	422	58.	Léčivé rostliny (Vojtěch Ondra)	453
VI.	INTEGRATIVNÍ MEDICÍNA A JEJÍ ROLE V PÉČI O VYLÉČENÉ ONKOLOGICKÉ PACIENTY	423	58.1	Možné vedlejší účinky	453
54.	Akupunktura (Jana Halámková)	425	58.2	Droga	454
54.1	Muskuloskeletální syndrom při léčbě inhibitory aromatázy	426	58.3	Interakce	454
54.2	Nevolnost a zvracení	427	59.	Homeopatie (Radana Dymáčková)	461
54.3	Únava	427	59.1	Historie	461
54.4	Neuropatická a chronická bolest	427	59.2	Princip homeopatie a její základní charakteristiky	461
54.5	Vazomotorické symptomy doprovázející klimakterický syndrom (hot flashes)	428	59.3	Studie zabývající se homeopatií	462
54.6	Symptomy provázející androgen deprivaci u mužů (ADT-related symptoms)	428	59.4	Symptomatická léčba u onkologických pacientů	463
54.7	Komplexní působení akupunktury	428	60.	Muzikoterapie u pacientů s onkologickým onemocněním se zaměřením na postkurativní léčbu (Jiří Kantor, Linda Horváthová, Magdalena Svozilová)	465
55.	Relaxace jako opak stresu (Martin Pospíchal)	433	60.1	Definice	465
55.1	Relevance pro onkologii	433	60.2	Terapeutický vztah a hudební medicína	465
55.2	Možnosti využití a klinická aplikace	434	60.3	Podoby hudebních aktivit	466

- 60.7 Aplikace muzikoterapie v postkurativním období 468
- 60.8 Přínos ostatních uměleckých terapií pro postkurativní období 469
- 61. Aromaterapie**
(Kateřina Svobodová Brooker) 473
- 61.1 Historická použití esenciálních olejů ... 473
- 61.2 Co jsou esenciální oleje? 473
- 61.3 Chemické složení esenciálních olejů 473
- 61.4 Extrakce esenciálních olejů 474
- 61.5 Aplikace esenciálních olejů 474
- 61.6 Způsob účinku 475
- 61.7 Využití esenciálních olejů 476
- 61.8 Protokoly a bezpečnostní pokyny 476
- 61.9 Asociace českých aromaterapeutů 477
- 62. Hiporehabilitace a canisterapie**
(Vladimíra Casková, Věra Lantelme-Faisan, Tereza Honců, Jindra Vladyková, Xenia Svobodová, Petra Černá Rynešová, Jaroslava Bicková) 479
- 62.1 Hiporehabilitace (Vladimíra Casková, Věra Lantelme-Faisan, Tereza Honců, Jindra Vladyková, Xenia Svobodová, Petra Černá Rynešová) 479
- 62.2 Canisterapie (Jaroslava Bicková) 484
- VII. PÉČE O SPECIFICKÉ SKUPINY ONKOLOGICKÝCH PACIENTŮ V REMISI 489**
- 63. Sledování a péče po kurativní léčbě pro karcinom prsu**
(Markéta Palácová) 491
- 63.1 Epidemiologie karcinomu prsu 491
- 63.2 Kurativní léčba 491
- 63.3 Prognóza a rizikové faktory onemocnění 492
- 63.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 493
- 63.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po léčbě 493
- 63.6 Sledování pacientek s karcinomem prsu 496
- 63.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické terapie 497
- 64. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádor prostaty (Jiří Navrátil, Pavel Krupa, Michal Staník) 503**
- 64.1 Epidemiologie 503
- 64.2 Kurativní léčba 503
- 64.3 Prognóza a rizikové faktory 505
- 64.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 506
- 64.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 506
- 64.6 Onkologické sledování pacienta 508
- 64.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů 508
- 65. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory tlustého střeva a konečníku (Jiří Tomášek, Václav Jedlička, Petr Pospíšil) 511**
- 65.1 Epidemiologie 511
- 65.2 Kurativní léčba 511
- 65.3 Prognóza a rizikové faktory 513
- 65.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 513
- 65.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 513
- 65.6 Onkologické sledování pacienta 515
- 65.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů 516
- 66. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory anu (Vladimír Rak, Lukáš Fiala, Beatrix Bencsiková, Eva Dvořáková, Petr Pospíšil) 517**
- 66.1 Epidemiologie 517
- 66.2 Kurativní léčba 517
- 66.3 Prognóza a rizikové faktory 517
- 66.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 519
- 66.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 519
- 66.6 Onkologické sledování pacienta 520
- 66.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů 521
- 67. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory kůže**
(Radek Lakomý, Alexandr Poprach) 523
- 67.1 Epidemiologie 523
- 67.2 Kurativní léčba 524
- 67.3 Prognóza a rizikové faktory 525
- 67.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 526
- 67.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 527
- 67.6 Onkologické sledování pacienta 527
- 67.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů 529
- 68. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory hlavy a krku**
(Lucie Hnidáková, Marek Slávik, Renata Červená, Tomáš Novotný, Pavel Šlampa) 533
- 68.1 Epidemiologie 533
- 68.2 Kurativní léčba 533
- 68.3 Prognóza a rizikové faktory 535
- 68.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 536
- 68.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 536
- 68.6 Onkologické sledování pacienta 538
- 68.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů 539
- 69. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory štítné žlázy (Karel Starý) 541**
- 69.1 Epidemiologie 541
- 69.2 Kurativní léčba, prognóza 541
- 69.3 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 542
- 69.4 Chronické nežádoucí účinky 542
- 69.5 Sledování pacientů s diferencovaným karcinomem štítné žlázy 543
- 69.6 Sledování pacientů s medulárním karcinomem štítné žlázy 545
- 69.7 Sledování pacientů s anaplastickým karcinomem štítné žlázy 546
- 70. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory plic**
(Ondřej Bílek, Igor Kiss) 549
- 70.1 Epidemiologie 549
- 70.2 Kurativní léčba 549
- 70.3 Prognóza a rizikové faktory 550
- 70.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 551
- 70.5 Chronické nežádoucí účinky po kurativní léčbě 551
- 70.6 Sledování po kurativní léčbě 553
- 71. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory dělohy a čípku**
(Richard Feranec) 555
- 71.1 Karcinom čípku děložního 555
- 71.2 Karcinom endometria 562
- 72. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory ovaria (Mária Zvariková) 571**
- 72.1 Epidemiologie 571
- 72.2 Kurativní léčba 571
- 72.3 Prognóza a rizikové faktory 573
- 72.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 575
- 72.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 575
- 72.6 Onkologické sledování pacientek 576
- 72.7 Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů 577
- 73. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory zevního genitálu ženy a nádory pochvy (Lucie Mouková) 583**
- 73.1 Nádory zevního genitálu ženy 583
- 73.2 Nádory pochvy 588
- 74. Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory ledvin (Alexandr Poprach, Radek Lakomý, Michal Staník) 593**
- 74.1 Epidemiologie 593
- 74.2 Kurativní léčba 593
- 74.3 Prognóza a rizikové faktory 595
- 74.4 Nejčastější období relapsu a místa metastazování 595
- 74.5 Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě 595

74.6	Onkologické sledování pacienta	596	77.6	Onkologické sledování pacienta	626
74.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	597	77.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	627
75.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory močového měchýře a močových cest (Jan Doležel, Roman Hrabec)	599	78.	Sledování po kurativní léčbě karcinomu žaludku (Peter Grell, Radka Lordick Obermannová, Libor Němec, Eva Dvořáková)	629
75.1	Epidemiologie	599	78.1	Epidemiologie	629
75.2	Kurativní léčba	600	78.2	Kurativní léčba	629
75.3	Prognóza a rizikové faktory	604	78.3	Prognóza a rizikové faktory	630
75.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	606	78.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	631
75.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	607	78.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	631
75.6	Onkologické sledování pacienta	609	78.6	Onkologické sledování pacienta	633
75.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	611	78.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	634
76.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory varlat (Tomáš Pokrivčák, Radek Lakomý, Igor Kiss)	613	79.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory jater, žlučníku a žlučových cest (Igor Kiss, Lucia Bohovicová, Roman Šefr, Libuše Husová, Petr Pospíšil)	637
76.1	Epidemiologie	613	79.1	Epidemiologie	637
76.2	Kurativní léčba	613	79.2	Kurativní léčba	637
76.3	Prognóza a rizikové faktory	614	79.3	Prognóza a rizikové faktory	639
76.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	615	79.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	640
76.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	616	79.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	640
76.6	Onkologické sledování pacienta	618	79.6	Onkologické sledování pacienta	641
76.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	619	79.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	643
77.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory jícnu (Radka Lordick Obermannová, Jiří Dvorský, Eva Dvořáková, Peter Grell, Václav Jedlička)	621	80.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory slinivky (Radim Němeček)	647
77.1	Epidemiologie	621	80.1	Epidemiologie	647
77.2	Kurativní léčba	622	80.2	Kurativní léčba	647
77.3	Prognóza a rizikové faktory	624	80.3	Prognóza a rizikové faktory	650
77.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	624	80.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	651
77.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	624	80.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	651

80.6	Onkologické sledování pacienta	653	84.1	Epidemiologie	681
80.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	654	84.2	Léčba	684
81.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro sarkomy kostí a měkkých tkání (Dagmar Adámková)	657	84.3	Prognóza a rizikové faktory	684
81.1	Epidemiologie	657	84.4	Relaps	685
81.2	Kurativní léčba	657	84.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky	685
81.3	Prognóza	660	84.6	Onkologické sledování pacienta	687
81.4	Riziko relapsu	660	84.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby	687
81.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	660	85.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro ostatní hematologické malignity (Martin Štork, Tomáš Horňák, Petra Čičátková, Daniela Žáčková)	689
81.6	Sledování pacienta po léčbě	660	85.1	Mnohočetný myelom (Martin Štork)	689
81.7	Screening chronických a pozdních následků onkologické léčby a dalších rizikových faktorů	662	85.2	Chronická myeloidní leukemie (Tomáš Horňák, Petra Čičátková, Daniela Žáčková)	694
82.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro neuroendokrinní nádory (Beatrix Bencsiková)	663	86.	Sledování a péče po kurativní léčbě zahrnující transplantaci kostní dřeně a buněčnou CAR-T terapii (Barbora Weinbergerová, František Folber, Marta Krejčí)	699
82.1	Epidemiologie	663	86.1	Sledování a péče po kurativní léčbě zahrnující transplantaci kostní dřeně	699
82.2	Kurativní léčba	664	86.2	Sledování a péče po kurativní léčbě zahrnující buněčnou terapii CAR-T lymfocyty	704
82.3	Prognóza a rizikové faktory	666	87.	Sledování a péče po kurativní léčbě zahrnující imunoterapii (Radek Lakomý, Alexandr Poprach)	709
82.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	668	87.1	Současné postavení imunoterapie v léčbě nádorových onemocnění	709
82.5	Chronické a pozdní nežádoucí účinky po kurativní léčbě	668	87.2	Akutní imunitně podmíněné vedlejší účinky	710
82.6	Onkologické sledování pacienta	668	87.3	Opožděné imunitně podmíněné vedlejší účinky	710
83.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro nádory centrálního nervového systému (Tomáš Kazda, Radek Lakomý, Renata Belanová, Radim Jančálek)	673	87.4	Chronické imunitně podmíněné vedlejší účinky	711
83.1	Epidemiologie	673	87.5	Screening chronických a pozdních následků léčby	712
83.2	Kurativní léčba	675	88.	Specifika péče o geriatrické pacienty po ukončení kurativní onkologické léčby (Hana Matějovská Kubešová)	715
83.3	Prognóza a rizikové faktory	676	88.1	Celkové zhodnocení onkologicky nemocného vyššího věku	715
83.4	Nejčastější období relapsu a místa metastazování	676			
83.5	Chronické nežádoucí účinky po kurativní léčbě	677			
83.6	Sledování po kurativní léčbě	678			
83.7	Screening chronických a pozdních nežádoucích účinků léčby	679			
84.	Sledování a péče po kurativní léčbě pro lymfomy (Heidi Móciková)	681			

88.2	Důsledky protinádorové léčby pro kardiovaskulární systém starších nemocných	716	VIII. POSUZOVÁNÍ INVALIDITY ONKOLOGICKY NEMOCNÉHO 739
88.3	Uropoetický systém u onkologicky nemocných vyššího věku	716	90. Posuzování invalidity onkologicky nemocného (Jana Venclová) 741
88.4	Trávicí systém a poruchy výživy u nemocných vyššího věku po ukončení onkologické léčby	718	90.1 Posuzování zdravotního stavu 741
88.5	Respirační systém a důsledky protinádorové terapie u starších nemocných	719	90.2 Posuzování invalidity 742
88.6	Ovlivnění pohybového aparátu starších nemocných protinádorovou léčbou	719	90.3 Žádost o invalidní důchod 744
88.7	Psychické změny staršího nemocného související s onkologickou léčbou	720	90.4 Vyhláška o posuzování invalidity 745
88.8	Kognitivní výkon nemocných vyššího věku po ukončení komplexní onkologické léčby	720	90.5 Podklady pro hodnocení zdravotního stavu 747
88.9	Křehký senior jako onkologický pacient	721	IX. PRÁVNÍ ASPEKTY 749
89.	Specifika péče o onkologické pacienty léčené v dětském a mladistvém věku (Tomáš Kepák, Kateřina Kepáková, Viera Bajčiová)	723	91. Právní aspekty k danému tématu (Radek Halouzka, Jan Kuráň) 751
89.1	Úvod, změna paradigmatu v dětské onkologii: důraz na kvalitu života po léčbě	723	91.1 Stručný úvod 751
89.2	Pozdní následky u vyléčených dětí vs. dospělých: vývojové hledisko, dlouhá životní perspektiva včetně perspektivy reprodukční	724	91.2 Práva nejen onkologických pacientů při poskytování zdravotních služeb 752
89.3	Prevalence pozdních následků u vyléčených dětí	725	91.3 Pracovněprávní ochrana pacientů po ukončení kurativní onkologické léčby 753
89.4	Stratifikace pacientů podle rizika vzniku pozdních následků, implikace pro organizaci následné péče	727	Souhrn 760
89.5	Psychologické následky léčby, provázanost s následky somatickými	729	Summary 761
89.6	Tranzice péče z dětství do dospělosti: kontinuita přenosu dat a předcházení „ztrátě“ pacientů ze sledování (lost to follow-up), projekt PanCareFollowUp	730	Seznam zkratek 762
89.7	Závěr, možné další směry zájmu v následné péči	731	Rejstřík 769
			Příloha 778

Poděkování

Na tomto místě nám dovoluňte poděkovat všem pacientům a jejich blízkým, jejichž cesty onkologickou péčí, mnohdy ne zcela jednoduché, jsme mohli ve svých ambulancích sledovat a více či méně ovlivňovat. Byli pro nás hlavní inspirací k sepsání této monografie.

Další poděkování patří spoluautorům jednotlivých kapitol, recenzentům a sponzorům, bez nichž by tato publikace nemohla vyjít v takovém rozsahu.

V neposlední řadě děkujeme všem, kteří nás v osobním a pracovním životě podporovali a podporují.

Marek Svoboda
Jana Halámková